

Arbeidsmarkedet nå – august 2007

“Arbeidsmarkedet nå” er et månedlig notat fra Statistikk og utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Jørn Handal, jorn.handal@nav.no, 30. august 2007.

Færre arbeidsledige i august

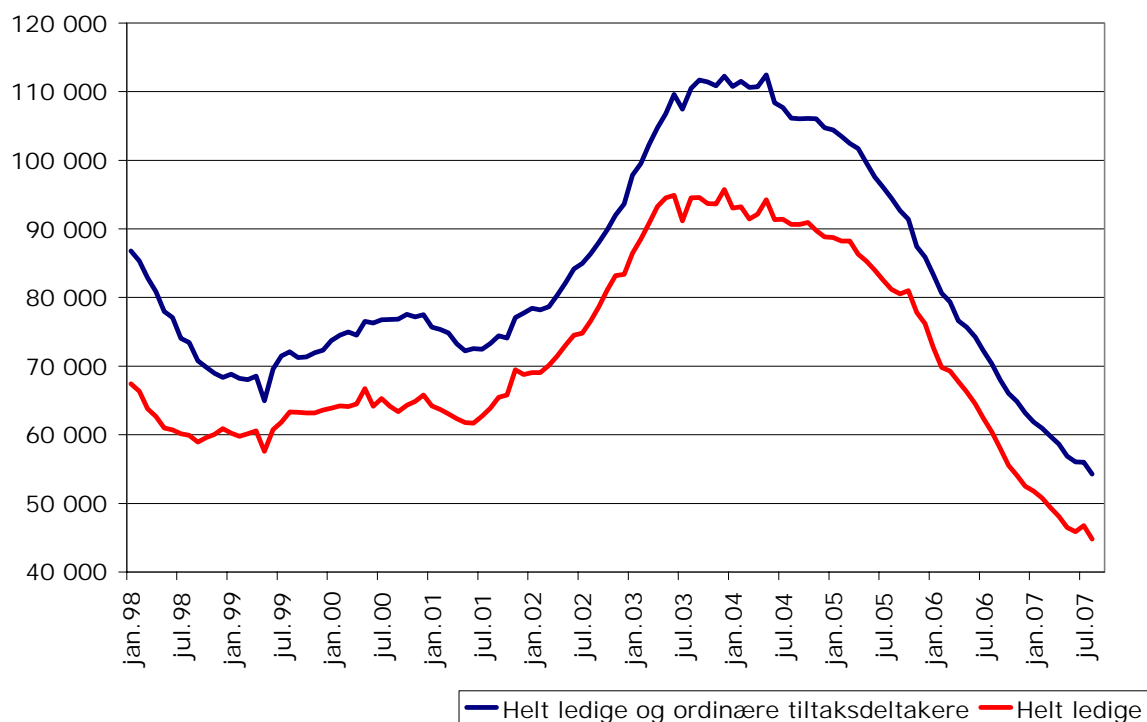
Arbeidsledigheten fortsatte å falle i august etter en liten økning i juli. Sesongjusterte tall viser at den registrerte arbeidsledigheten var på 44.800 ved utgangen av august. Dette er en nedgang på 2.000 fra juli. Nedgangen er på 1.800 når vi også inkluderer ordinære tiltaksdeltakere. Se for øvrig avsnittet “Spesielle forhold ved månedsoppdateringen”.

Ved utgangen av august var det registrert 48.900 helt arbeidsledige, en nedgang på 16.800 (-26%) fra samme måned i fjor.

Samtidig med en stabil lav tilgang på ordinære arbeidssøkere økte antallet ledige stillinger offentliggjort i media. Dette viser at arbeidsmarkedet strammet seg ytterligere til i august.

NAVs månedstall for arbeidsmarkedet viser en fortsatt høy etterspørsel etter arbeidskraft og lav arbeidsledighet. Det er ingen klare tegn som tyder på at dette vil endre seg med det første.

Figur 1: Utviklingen i tallet på registrerte helt arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere. Sesongjusterte tall. Januar 1998-august 2007.

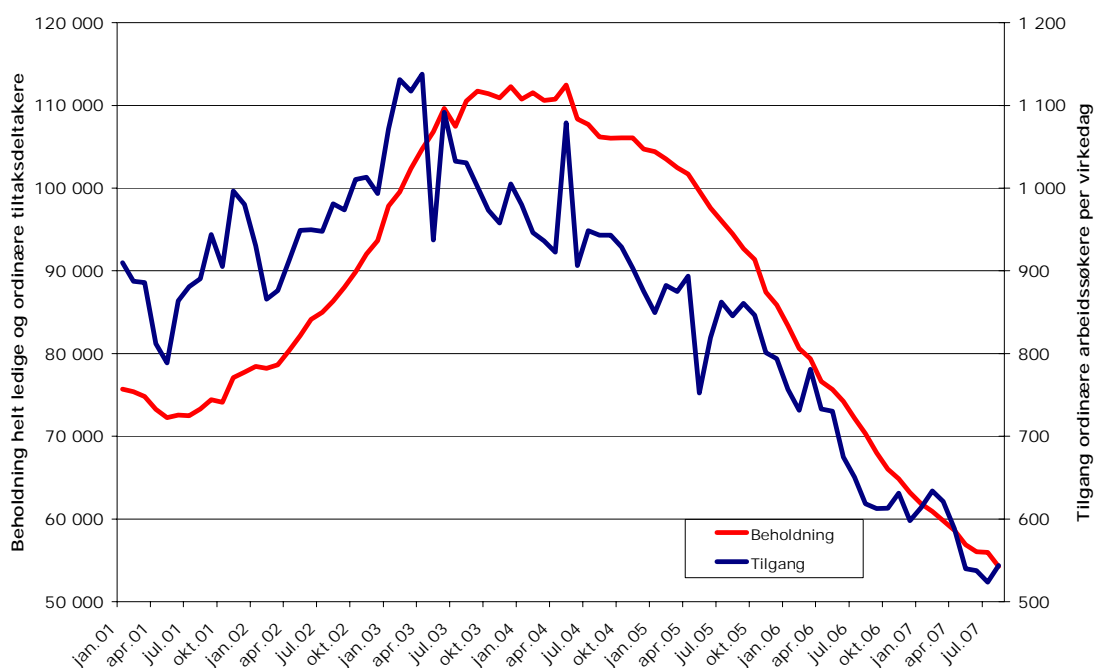
Kilde: NAV.

Stabil lav tilgang av ordinære arbeidssøkere

Tilgangen av ordinære arbeidssøkere var i august på et svært lavt nivå. Tallene for august viser at tilgangen var omtrent den samme som i juli. En lav tilgang av ordinære arbeidssøkere bekrefter at etterspørselen etter arbeidskraft er høy.

Samtidig som tilgangen av nye arbeidssøkere er lav, faller arbeidsledigheten sterkt blant ledige som har vært lenge registrert hos NAV. Nedgangen er spesielt sterk blant de som har vært ledige mellom ett og to år.

Figur 2: Tilgangen av ordinære arbeidssøkere per virkedag, beholdning helt arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere. Sesongjusterte tall januar 2001-august 2007

Kilde: NAV.

Økning i tilgangen av ledige stillinger

Tilgangen av ledige stillinger gikk noe opp i august. Siden desember 2006 har tilgangen ligget på et høyt nivå. Dette bekrefter at etterspørselen etter arbeidskraft er høy. Figur 3 viser at denne indikatoren kan svinge en del fra måned til måned, men at den siden slutten av 2004 har vært stigende.

Figur 3: Tilgang ledige stillinger utlyst i media. Januar 1999 – august 2007. Sesongjusterte tall.

Kilde: NAV.

Den økonomiske utviklingen internasjonalt

Den siste tiden har vært preget av den finansielle uroen i USA som har ført til en kraftig børsnedgang over hele verden. Børsnedgangen skyldes først og fremst at mange frykter at problemene i markedene for høyrisikolån vil virke inn på totaløkonomien i USA. Dette er lån gitt til personer med lav betalingsevne i en periode med lav rente og voksende boligpriser. Så langt har uroen blitt dempet noe etter signaler fra den amerikanske sentralbanken om at den vil ta hensyn til problemene innenfor finanssektoren i utformingen av rentepolitikken.

Til tross for problemer på boligmarkedet var veksten i BNP i USA på 0,8 prosent i 2.kvartal 2007. Dette er den høyeste veksten siden 1. kvartal 2006. Veksten har i stor grad vært drevet av høyt privat konsum, økt sysselsetting og stabile investeringer. Dette har ført til kapasitetsproblemer i enkelte deler av amerikansk økonomi, noe som har gitt en større risiko for sterkere prisvekst.

Den økonomiske oppgangen i euroområdet har tatt seg opp de siste årene. Ordreinngangen til industrien hadde en årlig vekst på 10 prosent i juni, noe som er litt lavere enn fjorårets nivå. Nivået er likevel høyt og andre økonomiske indikatorer viser ingen tegn til at økonomien står overfor en lavkonjunktur. Særlig økt eksport, men også et høyt nivå på investeringene og økt privat forbruk har bidratt til veksten. I og med at eksportsektoren bidrar sterkt til veksten, er det en viss fare for at en eventuell nedgang i USAs økonomi også etter hvert vil gi økonomisk tilbakeslag i euroområdet. I Euro-landene lå ledighetsnivået på 6,9 prosent i juni.

Ledighetsnivået i Sverige utgjorde i juli 5 prosent av arbeidsstyrken, noe som er ett prosentpoeng lavere enn samme måned i fjor. Samtidig økte sysselsettingen med 2,5 prosent i samme periode.

I Kina melder bedrifter om økt sysselsetting, høyere produksjonsvekst og raskere ordreinngang. Veksten i landet er meget høy med en BNP-vekst på ca 10 prosent over flere år. Det er en fare for at økonomien kan bli overopphetet. Det er derfor ventet at myndighetene vil komme med flere innstramninger i første rekke i form av høyere renter.

Oljeprisen var svært høy i 2006, men gikk noe ned i 2. halvår. Den siste tiden har oljeprisen vært påvirket av den finansielle uroen og gått ned fra rundt 75 dollar for en måned siden til nå å ligge på rundt 71 dollar fatet.

Utviklingen i norsk økonomi

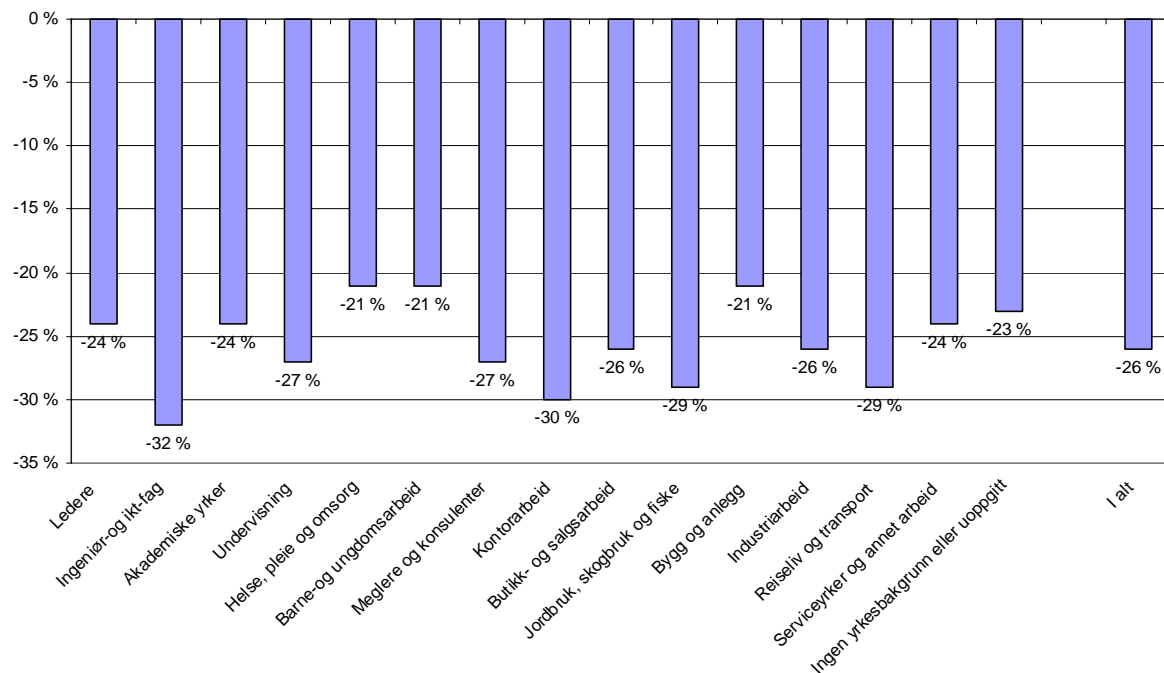
Foreløpige nasjonalregnskapstall viser at BNP-veksten i Fastlands-Norge var på 1,3 prosent fra 1.kvartal til 2.kvartal i år. Det største bidraget til veksten kom fra produksjonen i tjenestenæringene. Siden 2004 har den kvartalsvise veksten i BNP vært over trend.

Tall fra arbeidskraftundersøkelsen til SSB viser at sysselsettingen har fortsatt å øke. Fra mars til juni økte sysselsettingen korrigert for sesongvariasjoner med 19.000 personer. Samtidig gikk antallet AKU-ledige (sesongkorrigert) ned med 5.000 personer i den samme perioden. Den sesongkorrigerede AKU-ledighetsraten utgjorde 2,5 prosent i juni.

Lønnsveksten er nå i ferd med å tilta blant annet som følge av den sterke tilstramningen på arbeidsmarkedet de siste årene. Ifølge foreløpige nasjonalregnskapstall fra SSB økte lønnen per normalårsverk med 5,6 prosent fra 2.kvartal i 2006 til samme periode i år. Til sammenligning var lønnsveksten i tilsvarende periode for 2006 og 2005 på henholdsvis 3,9 og 4,4 prosent. Samtidig med økt lønnsvekst er produktivitetsveksten i ferd med å avta. Dermed øker lønnskostnadene per enhet produsert, noe som etter hvert sannsynligvis vil dempe etterspørselen etter arbeidskraft.

Færre ledige i alle yrkesgrupper

Figur 4. Prosentvis endring i antall registrerte arbeidsledige etter yrkesbakgrunn, august 2006 – august 2007.

Kilde: NAV

Figur 4 viser at arbeidsledigheten går ned i alle yrkesgrupper når vi sammenligner med tall fra august i fjor. Nedgangen er størst innen ingeniør- og ikt-fag (- 32 %).

Ledighetsnivået er lavest blant ledere der 0,8 prosent av arbeidsstyrken er helt uten arbeid. Også innenfor ingeniør- og ikt-fag (0,9 %) og helse, pleie og omsorg (1,3 %) er ledigheten svært lav.

Ledigheten er høyest innen barne- og ungdomsarbeid (3,6 %) etterfulgt av reiseliv og transport (2,6 %) og serviceyrker og annet arbeid (2,5 %).

Ingeniør- og ikt-fag

Ledigheten går sterkt ned innenfor ingeniør- og ikt-fag (- 32 %). Ledigheten faller sterkt blant de fleste yrker i denne gruppen, men sterkest innen ikt-yrker (-37 %) og blant sivilingeniører og sivilarkitekter (- 34 %).

Kontorarbeid

Innenfor yrkesgruppen kontorarbeid var det 30 prosent færre arbeidsledige sammenlignet med samme måned i fjor. Ledigheten faller sterkest blant sekretærer (- 36 %) og resepsjonister og opplysningsmedarbeidere (- 36 %), men også blant økonomiarbeidere og revisjonsassistenter går ledigheten sterkt ned (- 34 %).

Undervisning

Blant personer med bakgrunn fra undervisning er det 27 prosent færre arbeidsledige i august enn samme måned i fjor. Ledigheten går ned innen alle undervisningsyrkene, men nedgangen er sterkest blant førskolelærere (- 41 %). Samtidig som det er få arbeidsledige førskolelærere er det lyst ut mange ledige stillinger for denne yrkesgruppen.

Bygg og anlegg

Ved utgangen av august er det 21 prosent færre arbeidsledige innenfor bygg og anlegg enn samme tid i fjor. Dette er den samme reduksjonen som for juli. Nedgangen er størst blant snekkere og tømrere (-27 %) og blant elektrikere (-26%).

Industriarbeid

Sammenlignet med august i fjor er det nå 26 prosent færre arbeidsledige med bakgrunn fra industriyrkene. Nedgangen er som i foregående måned sterkest blant automatikere og elektriske montører (-35 %) og blant bilmekanikere (- 31 %)

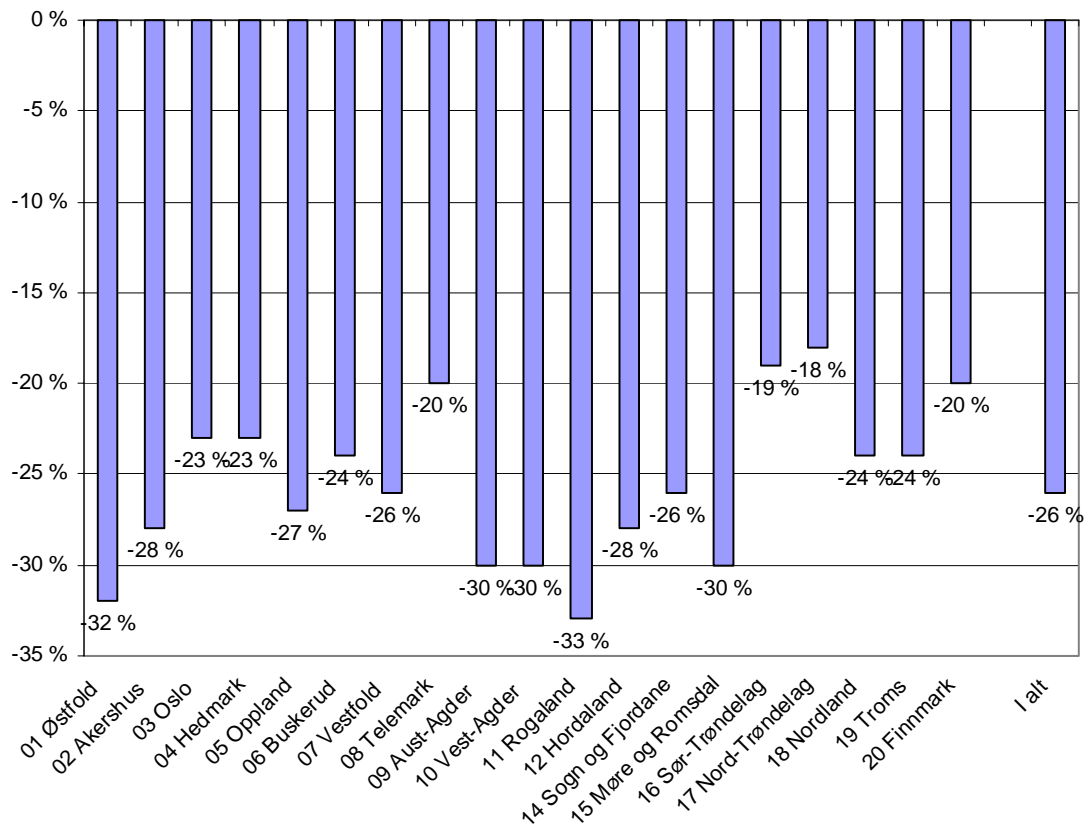
Ledighetsnivået er lavest blant ledere der 0,8 prosent av arbeidsstyrken er helt uten arbeid. Også innenfor ingeniør- og ikt-fag (0,9 %) og helse, pleie og omsorg (1,3 %) er ledigheten svært lav.

Ledigheten er høyest innen barne- og ungdomsarbeid (3,6 %) etterfulgt av reiseliv og transport (2,6 %) og serviceyrker og annet arbeid (2,5 %).

Nedgang i ledigheten i alle fylker

Tallene for august viser at det har vært en sterk nedgang i ledigheten i alle fylker sammenlignet med samme måned i fjor. Nedgangen er som i juli størst i Rogaland der det nå er 33 prosent færre arbeidsledige sammenlignet med august i fjor. Ledigheten har også falt sterkt i Østfold (- 32 %) og i Aust-Agder (- 30 %), Vest-Agder (- 30 %) og Møre og Romsdal (- 30 %). Ledigheten er nå lavest i Rogaland og Oppland hvor den i august var på 1,3 prosent. Ledigheten er høyest i Finnmark (3,6 %), etterfulgt av Nordland (2,6 %) og Oslo (2,6 %).

Figur 5. Prosentvis endring i antall registrerte arbeidsledige fordelt på fylke. August 2006 – august 2007.

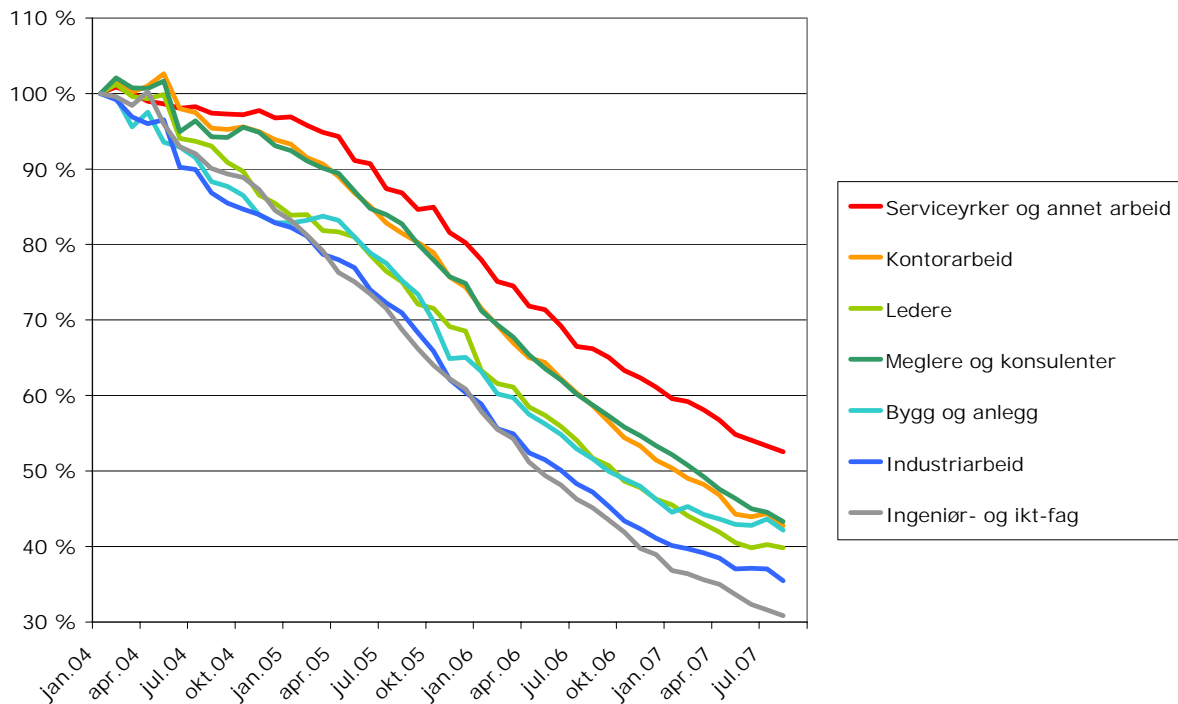
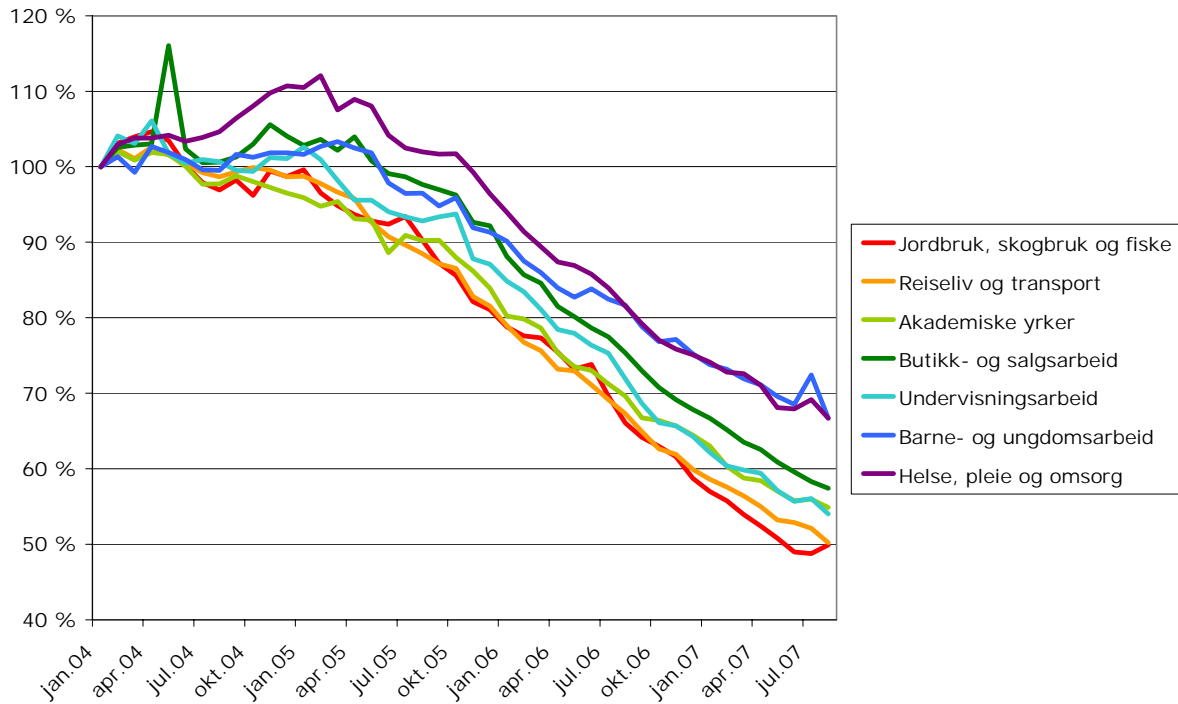
Kilde: NAV

Spesielle forhold ved månedsoppdateringen

"I år ble statistikken for juli oppdatert knapt en uke senere enn oppdateringen i juli i fjor, mens statistikken for både juli og august ble oppdatert på samme tidspunkt som i fjor. Dette innebærer at når man vurderer utviklingen i sesongkorrigerte størrelser bør man se de to siste månedene i sammenheng."

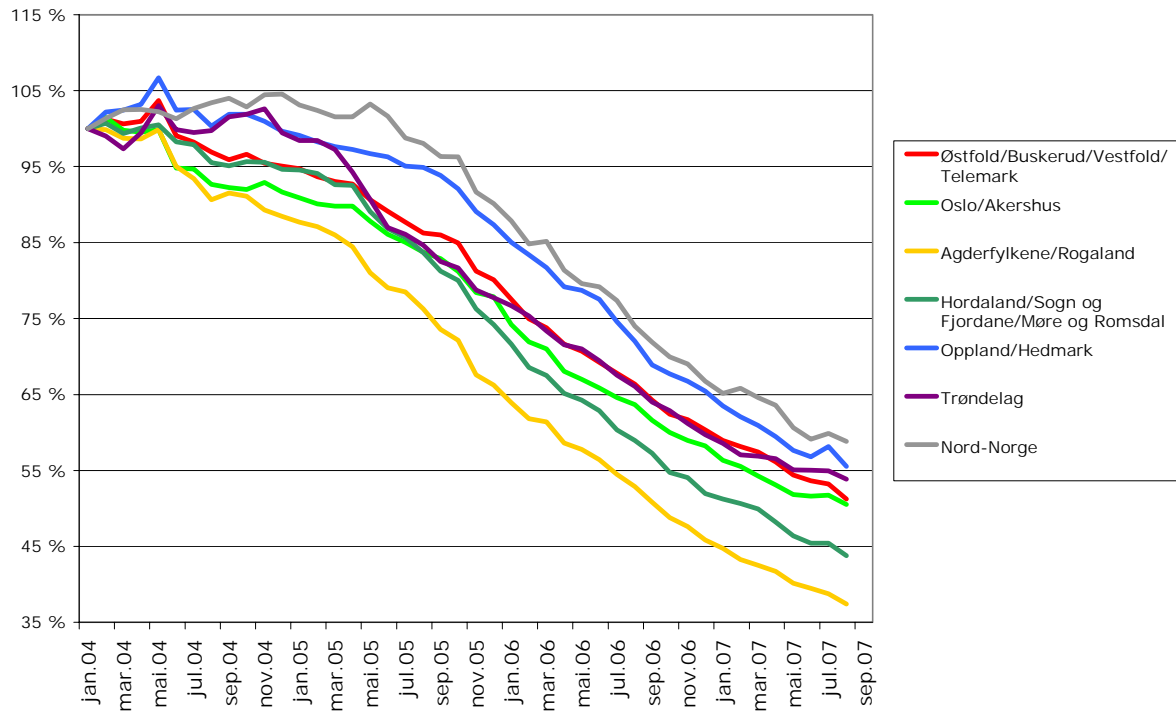
Figurvedlegg

Figur 6 og 7: Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2004 – august 2007. Januar 2004 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: NAV

Figur 8: Utviklingen i summen av registrerte arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2004 – august 2007. Januar 2004 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: NAV.